

'We willen internet niet dichtregelen'

Constantijn van Oranje over de digitale agenda van Eurocommissaris Kroes

'Regio's en landen die investeren in een goede digitale infrastructuur kunnen daar enorm van profiteren,' zegt Constantijn van Oranje, die in het kabinet van Europees Commissaris Neelie Kroes onder meer verantwoordelijk is voor de digitale interne markt. Het gaat om een markt van duizenden miljarden euro's, honderdduizenden banen voor goed opgeleiden én om veel aantrekkelijke producten voor consumenten. Deel 5 van de interviewserie over de interne markt van Europa.

ECONOMIE

Alle alarmbellen gingen af toen de inbraak bij DigiNotar aan het licht kwam, het bedrijf dat de sites van de overheid moet beschermen. Een Iraanse hacker zei Nederland te willen straffen voor de betrokkenheid bij de val van Srebrenica in 1995. Voor het eerst sinds de digitale revolutie drong het besef echt door dat de beveiliging van overheidsinformatie niet waterdicht was. Terwijl internet in het dagelijks leven bij de overheid, bij bedrijven en bij veel burgers niet meer is weg te denken, blijkt de veiligheid onvoldoende gegarandeerd. Sites van gemeenten staan soms volledig open. Particuliere gegevens op overheidsites zijn niet afdoende beveiligd. Banken hebben al langer de strijd met digidieven aangebonden. Namens de 'bank' informeren inbrekers naar pincodes van gebruikers en vervolgens plunderen ze de rekening. De Rabobank besloot deze zomer pinnen met de bankpas buiten Europa zelfs te bevriezen, omdat ze op deze manier skimmen wil tegengaan. Eurocommissaris Neelie Kroes (Digitale Agenda) en haar kabinet werken deze zomer hard aan een Europese strategie voor veiligheid op het internet, die in de herfst bekend wordt gemaakt. 'De veiligheid op internet is een groot probleem,' zegt Constantijn van Oranje, lid van het kabinet van Kroes in Brussel. Om in Europa een digitale markt tot stand te brengen met een elektronische betalingsruimte is cyberveiligheid een absolute voorwaarde.

Korter tijdsbestek

Al twintig jaar werken de 27 landen van de Europese Unie aan de totstandkoming van een interne markt. De snelheid van de digitale revolutie dwingt landen echter in een veel korter tijdsbestek tot maatregelen om tot één interne digitale markt te komen. De kosten van nietsdoen zijn immers hoog. Een jaar geleden bezorgde een inbraak op het internet Sony een schade van 175 miljoen dollar, becijferde Kroes eerder dit jaar in een toespraak over veiligheid. Fraude met creditcards bestaat offline allang. 'Mensen moeten wen-

nen aan de risico's die ze op internet lopen. Het is belangrijk om die goed in te schatten en te weten hoe je je er tegen kunt beschermen,' zegt Van Oranje. Hij is in het kabinet van Kroes verantwoordelijk voor ict, de digitale interne markt en de e-handtekening. Om het internet veiliger te maken zullen overheden, bedrijven en burgers nauw moeten samenwerken. Zodra er sprake is van een databreuk of van een inbraak en persoonlijke data op straat liggen, moet een lidstaat dat in de toekomst bij een Europese instantie melden, zodat effectief kan worden opgetreden. Publieke en private sector moeten dan wel bereid zijn gevoelige informatie met elkaar te delen. Commissaris Kroes denkt aan de oprichting van een Europees forum waarin overheid en bedrijven samenwerken. 'Maar we willen internet niet dichtregelen,' zegt Van Oranje. 'De overlast voor gebruikers moet beperkt

len,' legt Van Oranje uit. 'Met een verordening krijgt heel Europa één standaard. Het is net als bij een stekker: die moet passen.'

Muziek en films

Ook wil de Commissie een Europese regeling voor de beloning van intellectueel eigendom zien te bereiken. Illegaal ofwel gratis downloaden van muziek, films en games is het Europees Parlement al langer een doorn in het oog. 'Belangrijk is dat een artiest een goede beloning krijgt voor zijn intellectuele inspanning,' zegt Van Oranje. iTunes en Spotify zijn volgens hem legale varianten waarbij de consument tegen lage vergoeding heel veel muziek krijgt. De formulering van een voorstel, dat Kroes hoopt nog dit jaar te presenteren, is echter delicaat. Een omstreden Amerikaans-Japans voorstel (Acta) om digitale piraterij mondiaal aan te pakken, sneuvelde onlangs in het Europees Parlement nadat in korte

kunnen daar enorm van profiteren,' zegt Van Oranje. Het internetverkeer, mobiel en vast, groeit exponentieel. Mobiel verdubbelt het gebruik jaarlijks. Dankzij de voortdurend innoverende ict-industrie volgen de nieuwste digitoeepassingen en digiproducten elkaar in snel tempo op: data-sharing, crowd-funding, e-commerce, e-procurement.

Publieke en private sector moeten gevoelige informatie delen

In e-health is een digitale revolutie op handen met apps en andere toepassingen. 'Nederland heeft in de zorg al behoorlijk wat innovaties in de markt gezet,' weet Van Oranje. Dat gebeurt nu nog versnipperd. Per ziekenhuis en per regio is het anders geregeld. 'Als deze structuur kan worden opengemaakt en producten voor

in Kroes' kabinet fors economisch voordeel behalen met een goede digitale infrastructuur. Daar moet wel in geïnvesteerd worden. Willen hoge snelheden op internet gehaald worden, dan is verdere aanleg van breedbandinternet nodig. Commissaris Kroes wil helpen met investeren door zeven miljard beschikbaar te stellen, maar het overgrote deel van de investeringen zal door bedrijven en overheden moeten worden opgebracht.

'Investeert Europa niet in de digitale markt, dan ontbreekt het aan de noodzakelijke infrastructuur om de komende tien jaar concurrerend te zijn,' waarschuwt Van Oranje. De 35 miljoen huishoudens die China alleen al dit jaar van hoge snelheidsaansluitingen voorziet, staan in schril contrast met de paar honderdduizend snelle aansluitingen in Europa.

Ondervindt de Commissie bij de uitvoering van de digitale agenda wel voldoende steun van politici uit bijvoorbeeld Nederland, gezien het eurosceptische klimaat? 'Ik merk wel een weerslag,' zegt Van Oranje. Wat hem echt tegenstaat, is als hij hoort: 'Het moet van Brussel!' 'Dat klopt niet, want alles wat we in Brussel doen - lasten of regels - komt voort uit de wens van de lidstaten. Europa bloeit op het fundament van de lidstaten. Maar landen moeten wel voeding geven aan de Europese samenwerking, anders droogt het proces op,' zegt hij.

Tegelijkertijd bespeurt hij een tegenstrijdigheid. In de publieke beeldvorming mag soms met een schuin oog naar Brussel worden gekeken, maar als het er echt op aankomt, weten bedrijven, overheden, provincies en maatschappelijke organisaties de weg naar Brussel heel goed te vinden. 'Er is zelfs grote welwillendheid iets te doen aan het digitale domein. Landen vragen zelf om wetgeving op het gebied van veiligheid, van bescherming op het internet, van betaling voor intellectueel eigendom.'

Dus werken Van Oranje en het team onder leiding van Commissaris Kroes onverstoort verder aan uitvoering van de digitale agenda. Tenslotte gaat het om Europa's digitale toekomst, met een markt van duizenden miljarden euro's, honderdduizenden banen voor goed opgeleiden én om veel aantrekkelijke producten voor consumenten. 'Europeanen hebben hier veel baat bij.'

Michèle de Waard



'De veiligheid op internet is een groot probleem,' zegt Constantijn van Oranje, lid van het kabinet van Eurocommissaris Kroes, die momenteel werkt aan een Europese strategie om hier iets aan te doen. Foto: Bart Dewaele

blijven. Het online domein moet open en vrij blijven.' Een veiligheidsstrategie voor internet is onderdeel van een grotere digitale agenda, die de Commissie in 2010 lanceerde. De elektronische handtekening, de elektronische autorisatie en erkenning van het digitale paspoort moeten het zakendoen in Europa makkelijker en veiliger maken.

Bedrijven en overheden weten de weg naar Brussel goed te vinden

De oorspronkelijke richtlijn voor de elektronische handtekening wordt omgezet in een eenduidige verordening. 'In de richtlijn zat te veel ruimte voor nationale verschillen

tijd op internet een sterke protestbeweging was gemobiliseerd onder het motto 'geen censuur'.

Verder wil Kroes met de digitale agenda bereiken dat iedereen in de Unie 'altijd en overal' toegang heeft tot internet en er ook gebruik van maakt. Zover is het nog niet. Zo'n 68 procent van de Europeanen gaat inmiddels regelmatig online - Nederland hoort met 90 procent tot de koplopers. Maar een kwart van de bevolking gebruikt internet niet en één op de drie huishoudens in Europa heeft zelfs geen internetaansluiting. Hoewel steeds meer Europeanen (40 procent) op het internet winkelen - in Nederland is dat al 70 procent - is het midden- en kleinbedrijf terughoudend. Slechts 33 procent van het mkb verkoopt producten online. 'Regio's en landen die investeren in een goede digitale infrastructuur

de hele markt worden ontwikkeld, kun je enorm veel bereiken.'

Economisch voordeel

Het midden- en kleinbedrijf en vernieuwende startende bedrijfjes kunnen volgens de digi-architecten

Loopbaan

Constantijn van Oranje-Nassau (42) werkt sinds 2010 in het kabinet van Europees Commissaris Neelie Kroes (Digitale Agenda). Hij is verantwoordelijk voor de strategische coördinatie, de digitale interne markt waaronder elektronische identiteit en handtekeningen, de relatie tussen ict en maatschappelijke ontwikkelingen (elektronische overheid) en ict en de zorg. Van Oranje studeerde van 1988 tot 1995 rechten aan de Universiteit Leiden. Ook volgde hij talencursussen in Frankrijk en Italië. Na zijn studie liep hij stage en werkte hij bij het kabinet van Europees Commissaris voor Buitenlandse Zaken Hans van den Broek. Hij volgde ook een MBA-studie in Fontainebleau. In 2001 verhuisde Van Oranje naar Londen, waar hij werkte voor consultants Booz Allen Hamilton en RAND Europe. Constantijn is de derde en jongste zoon van koningin Beatrix en prins Claus.